

країни, зосереджується увага на актуальних проблемах національного і глобального рівнів. Телебачення допомагає політикам проводити виборчі компанії, а також донести свої погляди до широких кіл громадськості, у тому числі і до молодих американців. Великою популярністю серед мешканців США користуються різноманітні ток-шоу однієї з найстаріших телекомпаній – ABC, заснованої ще у 1943 році. У більшості випадків, телешоу мають патріотичний напрям, наприклад: “100 найвідоміших постатей Америки”, “Людина року” тощо. Американці активно обговорюють, аналізують, і, врешті-решт, визначаються щодо видатніших людей країни або найкращого політика, спортсмена та людини тижня, місяця, року. Таким чином американські громадяни, в тому числі й молодь, виявляють патріотичні почуття.

МОРАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ США {Тези}

Зарва О. М.

Навчальна діяльність вищих шкіл США включає різні форми організації занять і комплекс провідних методів та засобів, що забезпечують ефективність навчально-виховного процесу, спрямованого на моральне виховання студентської молоді. Американські педагоги надають перевагу ігровим, проектним та інформаційно-комунікаційним інтерактивним технологіям. На основі дослідження програм морально-етичного спрямування в американській освітній системі підтверджено помітну перевагу письмових методів контролю над усними, що уможливорює адекватне, справедливе та неупереджене оцінювання академічної успішності студентів.

У процесі дослідження з'ясовано, що американський педагогічний досвід морального виховання передбачає використання трьох концептуальних моделей вивчення курсів морально-етичного спрямування:

традиційно-дидактичної, проблемно-пошукової та фасилітативної; остання забезпечує цілісне професійне зростання майбутнього спеціаліста як суб'єкта освітнього процесу. Відповідно до вказаних моделей визначено групи педагогічних технологій навчання, а саме традиційно-дидактичні (демонстрація, опитування), проблемно-пошукові (дискусії, вирішення проблемних ситуацій), і фасилітативні (інтерактивні технології “круглий стіл”, “групова терапія”, тощо). **Базовою навчальною методикою курсів морально-етичного спрямування є розв'язання проблемних ситуацій морального змісту.**

Освітня система США послуговується доробком національних наукових організацій та дослідницьких груп, які розробляють методичні матеріали з проблем морального виховання для кожної окремої галузі науки. Визначено наявність тісного зв'язку між ефективністю навчальних технологій та активізацією процесу морального виховання, який вимагає дотримання правил етики та збереження академічних чеснот. Доведено, що **освітня система США вважає винятковою цінністю індивідуальність студента.**

Структура студентських організацій у вищих школах США є достатньо розгалуженою і дієвою; вона складається з відділів, комітетів та департаментів, які визначають та координують роботу молодіжних клубів й об'єднують студентську спільноту за інтересами. З огляду на функціональний і змістовий характер виховної діяльності студентських організацій було виокремлено такі **основні групи:** **урядові** – залучають студентів до участі у громадських заходах, акціях, планах та програмах, що впливають на політику університету; **наукові** – об'єднують їх за науковими інтересами; **культурні** – поширюють багатонаціональну культуру та традиції у межах студентської громади; **творчі** – надають можливість молоді розкрити і реалізувати свої потенційні можливості;

політичні – сприяють розвитку особистісних лідерських якостей, виховують національну свідомість; **спеціальні** – об'єднують студентів навколо актуальних соціальних проблем (боротьба зі СНІДом, права тварин, тощо); допрофесійні – уможливають набуття професійного досвіду, засвоєння знань і формування умінь та навичок, необхідних для кар'єрного зростання; **журналістські** – активізують роботу незалежних публіцистів, репортерів, редакторів місцевих теле- та радіопередач; **релігійні** – забезпечують духовно-моральний розвиток особистості; **волонтерські** – реалізують альтруїстичну ідею допомоги суспільству; **спортивні** – популяризують здоровий спосіб життя, організують університетські та міжуні-верситетські спортивні змагання.

Доведено, що американською педагогічною практикою здійснюються активні пошуки шляхів удосконалення роботи студентського самоврядування, спрямованого на моральне виховання студентської молоді серед яких важливим є планування й ефективне управління позааудиторною навчально-виховною діяльністю, мотивація академічної успішності, дотримання принципу толерантного ставлення до мультикультурної студентської спільноти з метою побудови безконфліктного та рівноправного молодіжного середовища.

З'ясовано, що **позанавчальною виховною роботою у вищих навчальних закладах США займаються професійні структуровані підрозділи**, які розробляють обґрунтований, детальний план професійного становлення студента, надають інформацію про ресурси й освітні програми вищої школи, забезпечують сприятливі умови для успішної академічної діяльності, контролюють дотримання правил проживання та поведінку в університетських гуртожитках

Урахування досвіду морального виховання в навчальній та позанавчальній діяльності американських

студентів дає підстави рекомендувати українським вищим школам внести певні зміни на рівні навчального закладу, регіону та держави.

ГРОМАДЯНСЬКЕ ТА ВОЄННО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ В СИСТЕМІ ОСВІТИ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ У КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ {Тези}

Фінін Г.І.,

канд. філософ. наук, доцент

Модель громадянського та патріотичного виховання старшокласників у Великій Британії безпосередньо **базується на принципах** культуровідповідності, міжпредметних зв'язків, зв'язку з практичною діяльністю, інтеркультурності, зв'язку з життям, активності, систематичності, етнічної та релігійної толерантності і безперервності, **Вони співвідносяться з методами** (розповідь, вправи, портфоліо, симуляції, групова робота, демонстрації, мінілекції, бесіди, ілюстрації, відео-презентації, інтерактивні методи та ін.) **та засобами**(створення музеїв при шкільних навчальних закладах, позакласна діяльність, шкільне самоврядування, вивчення усної народної творчості та ін.), які взаємопов'язані, мають різні форми (дебати, екскурсії, ігри, презентації, суспільні проекти, шкільні клуби, робота у групах, консультації, учнівське посередництво, шкільні ради, зустрічі, зібрання, дискусії, тренінг, майстер-клас, мозковий штурм, коуч – сесія, взаємонавчання та ін.).

В роботу з громадянського та патріотичного виховання включені такі суспільні інститути: громадянські організації, рухи, партії, школа, сім'я, релігійні громади, місцева спільнота, урядові організації та установи. Чинниками цієї діяльності є: учнівське самоврядування, спілкування, мас-медіа, природа, мистецтво, громадське життя, волонтерський рух.